

4 LUTEGO ŚWIATOWYM DNIEM WALKI Z RAKIEM,

CZYLI

PRAWIE WSZYSTKO O POPULACYJNYM PROGRAMIE PROFILAKTYKI I WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA SZYJKI MACICY (CYTOLOGII)

4 lutego obchodziliśmy Światowy Dzień Walki z Rakiem. To dobra okazja do tego, by o siebie zadbać i przebadać się. Bo rak wcześniej wykryty jest uleczalny!

RAK SZYJKI MACICY

Rak szyjki macicy jest szóstym co do częstości występowania u kobiet nowotworem!

CO MOŻE PRZYCZYNIĆ SIĘ DO ROZWOJU RAKA SZYJKI MACICY?

- ❖ infekcje wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)
- ❖ wiek (zachorowalność wzrasta z wiekiem, a szczyt zachorowań przypada pomiędzy 45. a 55. rokiem życia)
- ❖ wczesne rozpoczęcie życia seksualnego
- ❖ duża liczba partnerów seksualnych
- ❖ duża liczba porodów
- ❖ niski status społeczny i ekonomiczny
- ❖ palenie papierosów
- ❖ stwierdzona wcześniej zmiana patologiczna w badaniu cytologicznym
- ❖ partnerzy seksualnie niemonogamiczni z infekcją HPV (20-krotny wzrost ryzyka zachorowania)

CO TO JEST CYTOLOGIA?

CYTOLOGIA – pot. badanie cytologiczne

BADANIE CYTOLOGICZNE – badanie mikroskopowe komórek pobranych ze śluzówki pochwy, macicy (...) itp. Istotne w wykrywaniu zmian chorobowych, zwłaszcza nowotworowych.

*Słownik wyrazów obcych,
Wydawnictwo Naukowe PWN*

Badania przesiewowe w kierunku wykrywania raka szyjki macicy, obejmujące wykonanie badań cytologicznych, a więc wymazów z ujścia zewnętrznego kanału i z tarczy szyjki macicy, pozwalają nie tylko wykryć raka już we wczesnym stadium choroby, ale także zmiany przedrakowe. Ze względu na niski koszt, a przy tym wysoką skuteczność, są najpopularniejszą metodą badań przesiewowych.



Badania cytologiczne wykonywane w ramach programu profilaktycznego realizowane są w etapach:

- podstawowym
- diagnostycznym
- pogłębionej diagnostyki

PAMIĘTAJ!

Wczesne wykrycie nowotworu daje szansę na jego wyleczenie!

Niewykonywanie badań profilaktycznych i późne wykrycie nowotworu powodują wzrost umieralności z powodu inwazyjności raka, który w zaawansowanym stadium wymaga leczenia kosztocionnego, operacyjnego bądź radioterapii lub leczenia systemowego (chemioterapii, hormonoterapii).

CEL PROGRAMU

- obniżenie wskaźnika umieralności wśród kobiet chorych na nowotwory raka szyjki macicy
- pogłębienie wiedzy kobiet o nowotworach raka szyjki macicy oraz o profilaktyce w tym zakresie
- wprowadzenie na terenie całego kraju jednolitego modelu postępowania diagnostycznego

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Badania w ramach programu możesz wykonać, jeśli:

- jesteś w wieku **od 25 do 59 lat** (pod uwagę bierze się rok urodzenia)
- nie miałaś wykonywanej cytologii w ciągu ostatnich **trzech lat**

UWAGA!

- u kobiet w wieku od 25 do 59 lat (pod uwagę bierze się rok urodzenia) obciążonych czynnikami ryzyka (zakażonych wirusem HIV, przyjmujących leki immunosupresyjne, zakażonych HPV) badania wykonuje się **co dwanaście miesięcy**
- z programu wyłączone są kobiety z **już rozpoznanym nowotworem złośliwym szyjki macicy**. Pacjentki te po zakończeniu kontroli onkologicznej ponownie zostają objęte skryningiem cytologicznym.

PAMIĘTAJ! PAMIĘTAJ!

nawet jeśli nie spełniasz powyższych kryteriów, również możesz skorzystać z bezpłatnej cytologii – **poza programem** – w ramach porady w poradni ginekologicznej, jeżeli lekarz stwierdzi wskazania do takiego badania. Udaj się zatem do lekarza specjalisty.

JAK WYKONAĆ BADANIA W RAMACH PROGRAMU?

DOKUMENTY

Aby wykonać badania w ramach programu, **nie potrzebujesz skierowania**. Ale pamiętaj, że wykonać badania mogą kobiety objęte **ubezpieczeniem zdrowotnym**. Na badanie zatem zabierz ze sobą, oprócz karty ubezpieczenia zdrowotnego, również dokument tożsamości (dowód osobisty, paszport lub prawo jazdy, itp.).

JAK ZGŁOSIĆ SIĘ NA BADANIA?

To proste. Wystarczy, że zgłosisz się osobiście lub wcześniej umówisz telefonicznie z wybraną placówką zdrowotną, realizującą badania w ramach programu, i ustalisz dogodny termin wizyty. Lista placówek dostępna jest w Funduszu oraz na stronie internetowej: www.nfz-katowice.pl → Ubezpieczony → Programy profilaktyczne → Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy → Wykaz zakładów, w których można wykonać bezpłatne badania w ramach programu.

CO W RAMACH BADANIA?

ETAP PODSTAWOWY

Etap podstawowy obejmuje:

- pobranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego

ETAP DIAGNOSTYCZNY

Etap diagnostyczny obejmuje:

- badanie mikroskopowe materiału z szyjki macicy wraz z jego opisaniem (w systemie **Bethesda 2001**). Wynik zostaje przesłany do poradni w terminie **do 15 dni roboczych** od daty otrzymania preparatu. W przypadku stwierdzenia niepokojących zmian pacjentka jest kierowana na dalszą diagnostykę w ramach programu do etapu pogłębionej diagnostyki.

ETAP POGŁĘBIONEJ DIAGNOSTYKI

Etap pogłębionej diagnostyki obejmuje:

- kolposkopię
- a w przypadku zaistnienia wskazań do weryfikacji uzyskanego obrazu kolposkopowego - pobranie wycinków i badanie histopatologiczne pobranego materiału.

Kobiety, u których rozpoznano raka szyjki macicy lub inne schorzenia wymagające leczenia specjalistycznego, zostają skierowane już poza programem do dalszej diagnostyki lub leczenia.



GDZIE ZROBIĆ BADANIA?

Bezpłatne badania cytologiczne można wykonać w zakładach opieki zdrowotnej, które podpisały z NFZ umowę na realizację programu, a więc w każdej poradni ginekologicznej, która ma kontrakt z Funduszem. Lista placówek realizujących bezpłatne badania w ramach programu dostępna jest w siedzibie Funduszu, a także na stronie internetowej: www.nfz-katowice.pl → Ubezpieczony → Programy profilaktyczne → Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy → Wykaz zakładów...

Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2008 roku, Dz.U. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.).
- 2) Załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 98/2012/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju profilaktyczne programy zdrowotne.
- 3) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 grudnia 2012 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz.U. z dnia 18 grudnia 2012 roku nr 1422).

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 22 LUTEGO 2013 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU GAZETY!

NFZ Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl www.nfz.gov.pl

Informacja ogólna

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice; tel. 32 735 19 00
ul. gen. Jankego 15a, 40-615 Katowice; tel. 32 735 05 05

Biuro Działu Skarg i Wniośków

ul. gen. Jankego 15a, 40-615 Katowice;
tel. 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)

(również zgłoszenia o kartach zgubionych i skradzionych)

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice; tel. 32 735 18 00

Informacja dotycząca Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
tel. 32 735 18 82; 32 735 18 72; 32 735 18 87; 32 735 18 78;
32 735 16 78; 32 735 16 79

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji)

kosztów leczenia poniesionych przez ubezpieczonych

w krajach UE/EFTA

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
tel. (0048) 32 735 16 73; 32 735 15 67; 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia poza granicami kraju

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
tel. 32 735 16 25; 32 735 16 73

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrawiskowego

ul. gen. Jankego 15a, 40-615 Katowice; tel. 32 735 05 22

Informacja Działu ds. Środków Pomocniczych i Przedmiotów Ortopedycznych

ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice;
tel. 32 735 16 05